

En swenglish trädgård

Maria Nilsson och Anette Cato vill väcka passionen och smitta fler med det som de själva har, ett brinnande intresse för trädgård. Släpp måttfullheten, plantera mera, uppmanar de. I fjol öppnade de sin engelska trädgård på Svabesholms kungsgård i den lilla byn Svinaberga på Österlen. Hit kan alla komma och hämta engelsk trädgårdsinspiration på svenska.

Favoritväxter

Marias favorit: fingerborgsblommor, doftande rosor och pipört.
Anettes favoriter: Nävor, pioner och ätlig stjärnhycint (*Cimissia quemasii*).

Text: EVA ROBILD

Bild: LINA KARNA KIPPEL

I England är trädgård mycket mer än en hobby, det är passion – ja nästan en fråga om liv och död. Så beskriver Maria Nilsson och Anette Cato skillnaden mellan svenska och engelska trädgårdar. Själva har de byggt upp en engelsk trädgård på Österlen. Eller snarare en svengelsk.

Anette och Maria började sina respektive yrkeskarriärer som ekonomer, med trädgård som gemensamt intresse. När de möttes för tolv år sedan bestämde de sig för att starta företag ihop och samtidigt byta

bransch. De blev Trädgårdsfixarna på Österlen.

– Alltför många svenskar ser på trädgården som en bisak, den ska vara lättskött och billig, säger Maria Nilsson som varit trädgårdsintresserad sedan barn-
domen.

– Den ska finnas, men man vill varken lägga tid eller engagemang i den, menar Anette Cato som bott tio år i England.

Denna avvaktande inställning hos svenska villaägare vill de ändra på. De vill väcka passionen, få fler att sätta trädgården i ett större perspektiv och smitta fler med sitt brinnande intresse.

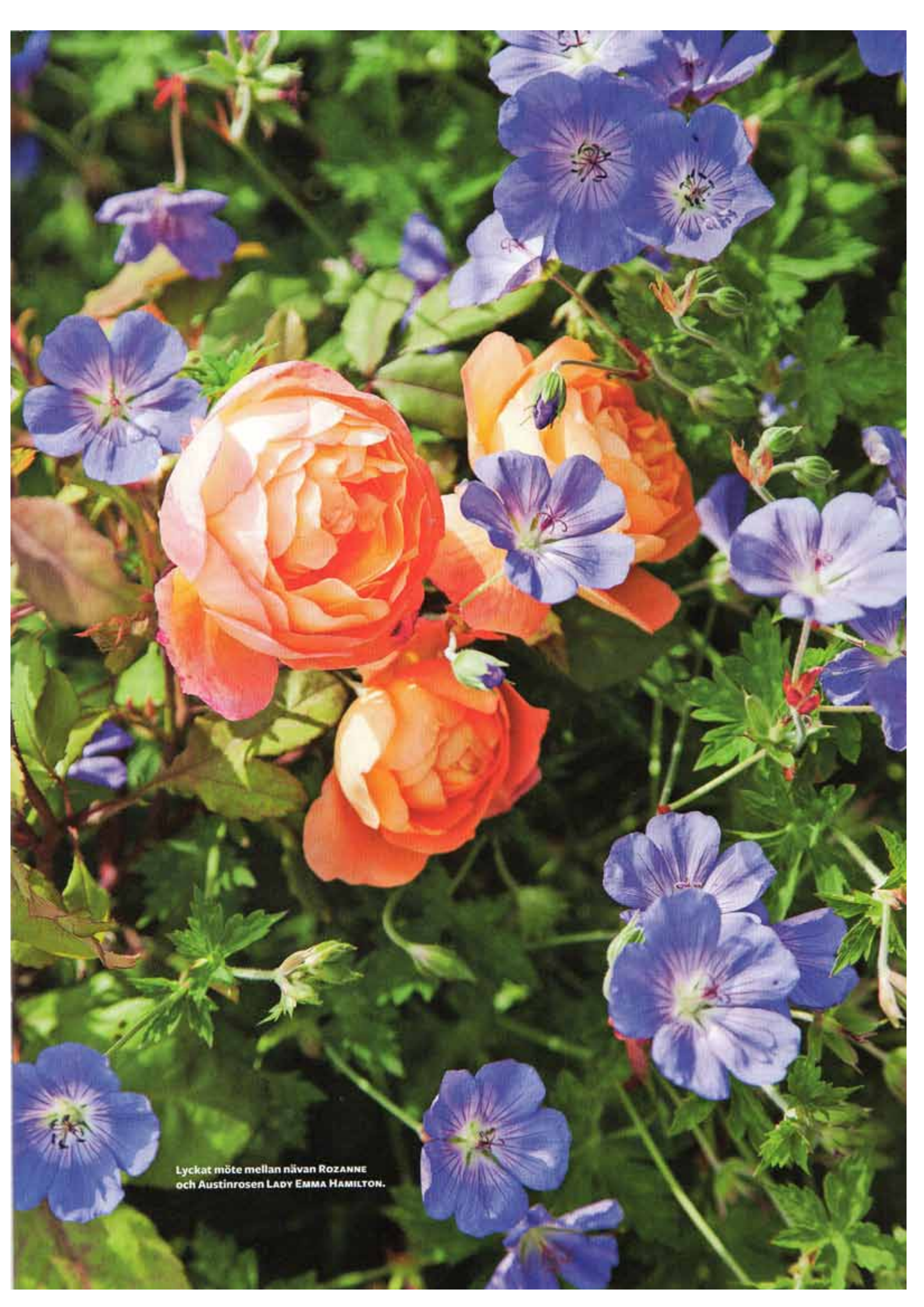
– Självklart vet vi att det finns många trädgårdsintresserade, inte minst bland medlemmarna i Riksförbundet Svensk Trädgård, men vi anar ändå en försiktighet. Man behöver inte vara måttfull när det gäller trädgård, släpp loss!

Designade åt andra

Efter tio år med att designa och anlägga trädgårdar åt andra, bestämde Maria och Anette sig för att öppna ➤

Double borders är ett klassiskt, brittiskt uttryck och handlar helt enkelt om två breda perennrabatter på var sida om en gång, ibland är de spegelbilder, men det viktigaste är att samma växter återkommer på båda sidor så att de matchar varandra. Genom att perennerna har olika höjd skapas en vackert böljande och frodig känsla. Notera ligusterhäckarna som ramar in trädgårdsrummet.

Lyckat möte mellan nävan ROZANNE
och Austinrosen LADY EMMA HAMILTON.

Besök

Trädgårdssolbrud, 'Moerheim Beaut' lyser upp hela trädgården.

Att jobba med färg handlar inte bara om att använda växter ton i ton utan också att våga ta in kontraster som den lilablå stäppsalsvian 'Caradonna' mot trädgårdssolbrud 'Moerheim Beauty'. Rosen CHARLOTTE blir pricken över i.

Inom Arts and Crafts-rörelsen var det viktigt med siktlinjer och de finns också här. Från växthuset längst in i trädgården ser man bortanför de dubbla perennrabatterna, ända till lusthuset i allmogeträdgården.

Att odla rosor i kruka går utmärkt. Det är ett bra sätt att använda engelska rosor på om man inte bor i ett klimat där de kan stå ute året om, och har möjlighet att vinterförvara dem på ett bra sätt. Rosen är GRAHAM THOMAS.

Stäppsalsvia, *Salvia nemorosa* 'Caradonna', i ett möte med den tvååriga purpurklätten, *Lychnis coronaria*. Färgmatchat blir intressantare när formerna varierar.

» en visningsträdgård. I fjol slog de upp grindarna till sin engelska trädgård på Svabesholms Kungsgård i den lilla byn Svinaberga nära Stenshuvud på Österlen. Här har de anlagt en trädgård där svenskar kan hämta engelsk inspiration utan att behöva resa utomlands. Här är gångarna och siktlinjerna långa och raka medan växtligheten böljar över. Här doftar rosorna och klätterväxterna ramar in, det finns vackra små byggnader och fina sittplatser samt slingrande stigar där man kan upptäcka nya saker under promenaden. En anledning till visningsträdgården är att orden inte alltid räcker till när man ska förklara hur en engelskinspirerad trädgård i Sverige kan se ut. Kanske får fler klart för sig vad det verkligen innebär att dela upp trädgården i olika rum när de besöker Svabesholm.

– Det är ju inte så att trädgårdsrum är slutna enheter som i ett hus, utan handlar lika mycket om att uppleva rumslighet och att karaktären skiftar på olika platser i trädgården, säger Anette.

– Ibland räcker det att byta underlag, gå från grus till plattor eller täckbark till exempel, tillägger Maria.

Satsa på många växter

Framförallt vill de uppmantra till att plantera mera: fler träd, längre häckar, yvigare klätterväxter och massor av perenner! För det är det som är den stora yttre skillnaden mellan en svensk och en engelsk trädgård, menar Maria och Anette – massverkan!

I stället för att som vi svenskar ofta gör, börjar med att stenlägga en stor del av trädgården, satsar eng-

elsmännen på grönska, de har många fler växter och trädgården blir därför frodigare och mer varierad.

– Man ska bli glad av att vara i sin trädgård, både när man arbetar i den och när man sitter i den. Det bästa är om det finns flera olika rum och små gångar så att man kan promenera olika vägar olika dagar.

I stället för att vara rädd för att träd blir för stora går det att välja arter och sorter som inte blir så höga. Välj långsamväxande häckar som bara behöver en klippning om året. Skapa breda rabatter i stället för smala – stjal gärna en bit av gräsmattan som sällan används – och faktiskt är den yta som kräver allra mest skötsel. Anette och Maria upplever att många drar sig för att köpa växter eftersom de är rädda att de ska ta död på dem. Därför behöver kunskapsnivån höjas. Man kan lära sig mycket genom att läsa böcker, men också via vänner i en trädgårdsförening och förstås genom att prova sig fram. Men man behöver inte bli en så kallad zonknäckare som utmanar hårdigheten hos buskar och träd. Det är bättre att ta det säkra för det osäkra och köpa växter som tål klimatet där man bor.

– Vi väljer aldrig växter som bara är härdiga i England även om vår trädgård ligger på Österlen. Bara när det gäller rosorna har vi gjort undantag och vi har många engelska Austinrosor, vilket är uppskattat eftersom det inte finns så många offentliga trädgårdar där man kan se dem i verkligheten, säger Maria Nilsson.

De tipsar också om att tänka i färgkombinationer, något som gör mycket för intrycket och känslan av

»Man behöver inte vara måttfull när det gäller trädgård, släpp loss!«

Anette Cato och Maria Nilsson.

trädgården och som engelsmännen är mycket duktiga på. Däremot måste man inte ha en stor trädgård för att vara passionerad. Många engelsmän har bara en smal remsa på baksidan av sitt radhus, men lyckas ändå skapa både rumslighet och variation.

– Vi är så bortskämda med stora ytor att vi ofta inte vet i vilken ände vi ska börja. Då kan det vara smart att bara satsa på den del av trädgården som är nära huset och låta den yttre delen vara mer vild, kanske släppa upp gräset och låta det växa naturligt. Tills den dag man får mer tid och lust att utöka den mer anlagda delen av trädgården, säger Anette.

Öppna trädgårdar inspirerar

Själv hämtar Maria och Anette inspiration på trädgårdsresor till England. Sedan många år avverkar de ett grevskap om året. Ändå kommer de aldrig i när-

Kännetecknen för en engelsk trädgård:

- * Formklippt buxbom, gärna figurklippt
- * Blommande buskar, särskilt hortensia
- * Dubbla, breda perennrabatter
- * Rumsindelning med häckar
- * Marktegel
- * Siktlinjer
- * Frodighet
- * Lusthus eller skugghus
- * Höga robuskar
- * Woodland eller skuggträdgård
- * Äng
- * Damm
- * Köksträdgård
- * Pergolagång
- * Cottage garden, d v s allmogeträdgård

heten av att hinna besöka de 4 000 öppna trädgårdar som finns i England.

– Mängden visar ju vilket enormt intresse det finns – och då får ändå bara de som blir godkända vara med och visa sin trädgård. Det är roligt att trenden sprider sig till Sverige och vi hoppas att Gunnel Carlson får ihop 1 000 trädgårdar till sin visningsdag så småningom.

Om det är något de lärt av sina kunder är det att ju vackrare trädgård man har, desto mer tid tillbringar man i den.

– Och ju vackrare trädgården är desto härligare blir det också att gå ut och jobba i den. Det är både roligt och terapi! ☀

Lugna yttre ramar i form av klippta häckar och ett stramt men vackert växthus kontrasteras av ett böljande blomsterhav. I förgrunden Austin-rosen CLAIRE AUSTIN. Klassiska trädgårdsmöbler som inte sticker ut, passar bra.

Se mer

Den Engelska Trädgården på Svabesholm håller öppet från Kristi Himselfärdsdag till den 2 oktober, torsdag - söndag kl 11-17. Mer info på: www.den-engelskatradgarden.se